

УДК 070.482:316.774:81'42

Г. О. Кушнір, аспірант, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, м. Харків

ЄВГЕН СВЕРСТЮК ЯК «СИЛЬНИЙ» АВТОР ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТІВ У КОНТЕКСТІ ТЕОРІЇ Г. БЛУМА

Досліджено медіапостать українського публіциста, дисидента-шістдесятника Є. Сверстюка на прикладі його життєвого і творчого шляху, його роль як автора комунікаційних повідомлень — публіцистичних праць. Обґрунтовано актуальність вивчення цієї медійної особи в різних напрямках журналістикознавства, зокрема в умовах сучасного процесу дефілологізації журналістики, коли медійний текст аналізується як акт соціальної комунікації. Розглянуто модель комунікаційного процесу Г. Лассвелла, а також теорію «сильного» автора Г. Блума. Показано співвіднесення медійної особи Є. Сверстюка з теоретичними поглядами Г. Блума про важливість автора.

Ключові слова: *Євген Сверстюк, публіцистика, медійна особа, Гарольд Блум, «сильний» автор.*

Г. А. Кушнір, аспірант, Харьковский национальный университет имени В. Н. Каразина, г. Харьков

ЕВГЕНИЙ СВЕРСТЮК КАК «СИЛЬНЫЙ» АВТОР ПУБЛИЦИСТИЧЕСКИХ ТЕКСТОВ В КОНТЕКСТЕ ТЕОРИИ Г. БЛУМА

Исследованы медиаличность украинского публициста, диссидента-шестидесятника Е. Сверстюка на примере жизненного и творческого пути, его роль как автора коммуникационных сообщений — публицистических работ. Обоснована актуальность изучения этой медийной личности в различных направлениях журналистиковедения, в частности в условиях современного процесса дефилологизации журналистики, когда медийный текст анализируется как акт социальной коммуникации. Рассмотрены модель коммуникационного процесса Г. Лассуэлла, а также теория «сильного» автора Г. Блума. Показано соотношение медийной личности Е. Сверстюка с теоретическими взглядами Г. Блума о важности автора.

Ключевые слова: *Евгений Сверстюк, публицистика, медийная особа, Гарольд Блум, «сильный» автор.*

H. O. Kushnir, postgraduate student, V. N. Karazin Kharkiv National University, Kharkiv

YEVHEN SVERSTIUK AS A “STRONG” AUTHOR OF HIS JOURNALISTIC TEXTS IN THE CONTEXT OF H. BLOOM’S THEORY

The article studies the media personality of the Ukrainian journalist and dissident, a man of the sixties, Yevhen Sverstiuk, using his life and creative work as an example, also his role as an author of communication messages — his journalistic works. The author demonstrates the significance of this media personality in different areas of journalism, particularly in response to dephilologization of journalism as a modern process when a journalistic text is analyzed like an act of the social communication. Particular attention is paid to H. Lasswell’s model of communication process and

also H. Bloom's theory of a "strong" author. The article describes the correlation of Ye. Sverstiuk as a media personality with H. Bloom's theoretical opinion about the importance of an author.

Key words: *Yevhen Sverstiuk, journalism, media personality, Harold Bloom, «strong» author.*

Коли редактор Харківської обласної суспільно-політичної газети «Время» Юрій Ровчак погодився розмістити статтю-некролог про Євгена Сверстюка, він звернувся до мене з проханням докладно пояснити пересічному читачеві, ким був Є. Сверстюк. Ця російськомовна газета, відома як видання з доволі консервативною політикою (яка не завжди суголосна поглядам Сверстюка), надрукувала некролог, присвячений цьому дисидентові, котрий не був відомим широкому загалу на Сході України [8]. Навіщо? У чому полягає феномен Сверстюка?

Оригінальна медіапостать українського публіциста, дисидента-шістдесятника Євгена Сверстюка є перспективною в наукових дослідженнях різних напрямів: персоналії українських журналістів; вивчення української публіцистики в умовах дефіологізації журналістики; крос-платформна журналістика; питання медіарегуляції; журналістська аксіологія. Вивчення медіапостаті Є. Сверстюка і його публіцистичної діяльності допоможе не тільки в дослідженні цих напрямів науки, але матиме і прикладне значення. Мудрі й цінні думки, які публіцист висловлював і усно під час виступів, інтерв'ю, і письмово у своїх творах, можуть допомогти в з'ясуванні причин нинішніх суспільних проблем, а також їх вирішенні.

Ігор Михайлин пише: «Дослідження творчості провідних українських публіцистів — священний обов'язок нашої науки про журналістику. Євген Сверстюк, безумовно, належить до українських інтелектуалів світового масштабу, що й виправдовує звернення до його спадщини, про яку можна написати не одну кандидатську дисертацію. Творчість українських публіцистів, на жаль, ще досліджується недостатньо повно й вичерпно. Не є винятком у цьому сенсі і Є. Сверстюк. Наскільки нам відомо, він не здобувся жодного разу на монографічне дослідження, а всі присвячені йому праці обмежуються рецензіями на його книжки та ювілейними статтями» [9].

У бібліографічному нарисі «Євген Сверстюк: "Це — вибір"», в якому міститься розділ «Література про життя та діяльність Євгена Сверстюка», є 145 позицій праць, датованих від 1963 до 2002 р. [7]. Серед досліджень, написаних до проголошення України незалежною державою, лише 19. Ці праці можна поділити на ті, що написані на теренах СРСР, і діаспорні. Радянських публікацій мало. В основ-

ному, це контрстатті П. Колесника і Є. Волошка проти Сверстюка. Переважна більшість досліджень та матеріалів про Є. Сверстюка радянських часів написана за межами СРСР. На відміну від радянських контрстатей, усі діаспорні публікації є позитивними. Більшість написана українською мовою, хоча є й іншомовні.

Численні матеріали про Є. Сверстюка надруковано в Україні після здобуття незалежності в 1991 р. Особливо багато вийшло друком у 1993 р., коли була опублікована книга Євгена Сверстюка «Блудні сини України» [12], і в 1995 р., коли її автор став лауреатом Шевченківської премії (наприклад, стаття І. Дзюби «Феномен Євгена Сверстюка» [5]). Публікація численних матеріалів у мас-медіа про Сверстюка пов'язана зі звісткою про його смерть 1 грудня 2014 р. Так, на обкладинці журналу «Країна» за 11 грудня 2014 р. було велике зображення Є. Сверстюка, а всередині містилася стаття про нього у формі щоденника [10].

Стосовно наукових студій, присвячених Є. Сверстюку, можна виокремити монографію Тетяни Хоменко «Проповідництво і сучасна публіцистика» (2008) [16], в якій вона дослідила есеїстку Є. Сверстюка, М. Мариновича й І. Ортинського як таку, що наближається до жанру проповіді. Дослідниця намагалася розкрити домінуючі проповідництва в публіцистиці означених авторів (біблійну етику мови, формотворчі контамінації, внутрішню логіку і діалогізм публіцистичних текстів), осмислити морально-етичну публіцистику Сверстюка, Мариновича та Ортинського як чинник національного відродження України. Монографія Т. Хоменко важлива тим, що науковець розглянула публіцистику Є. Сверстюка й інших авторів як складову сучасної журналістики, що підтримує ціннісні поняття, напівзабуті в суспільстві: «любов», «добро», «відповідальність», «добročинність» тощо.

У 2010 р. вийшла друком монографія Любові Василик «Світоглядна публіцистика сучасних літературно-художніх видань: концептосфера національної ідентичності» [3], в якій науковець розглядає творчість Сверстюка як представника української світоглядної публіцистики, його звернення до концептів «Україна», «свобода», «Бог» та «душа», «пам'ять».

У переважній більшості наукових матеріалів про Сверстюка аналізуються його тексти, особливо питання поетики слова, йдеться про роль автора у написанні текстів, набутий ним досвід.

У сучасних умовах соціологізації журналістики публіцистичний текст слід розглядати як складову комунікаційного процесу. Те саме стосується й публіцистики Сверстюка. Зважаючи на це, мета

статті — дослідити роль публіциста як автора медіакommунікаційного повідомлення на прикладі життєвого і творчого шляху Є. Сверстюка. Уперше розглянуто роль публіциста Є. Сверстюка як «сильного» автора, згідно з термінологією Г. Блума. У зв'язку із цим, визначено такі завдання: по-перше, розглянути модель комунікаційного процесу Гарольда Лассвелла та теорію «сильного» автора Гарольда Блума; по-друге, простежити, якою постає медійна постать Сверстюка як автора публіцистичних творів; по-третє, з'ясувати, чи співвідноситься медійна персона Є. Сверстюка з теоретичними поглядами Г. Блума стосовно важливості автора.

Згідно з теорією Г. Лассвелла (1902–1978), американського дослідника масової комунікації, комунікаційний процес можна описати формулою «Хто говорить? Що? Через який канал? Кому? З яким ефектом?». Цю модель, яку називають лінійною, односпрямованою, він представив у 1939–1940 р. Інші вчені критикували її через односторонність, а також невизначеність мети повідомлення. У 1967 р. Г. Лассвелл доповнив свою формулу комунікаційного процесу такими елементами: «Хто? З якими намірами? У якій ситуації? Використовуючи яку стратегію? Досягає якої аудиторії? З яким результатом?» [4].

Користуючись первинною («хрестоматійною») формулою Лассвелла у зв'язку з публіцистичними працями Є. Сверстюка, вважаємо за доцільне дослідити роль автора публіцистичних текстів як комунікаційних повідомлень (Лассвеллівське запитання «Хто говорить?»).

Про визначну роль автора тексту говорить американський літературознавець Гарольд Блум (1930 р.н.) у своїй теорії «сильного» автора [17], на противагу постструктуралістській теорії «смерті автора» [1]. В основі концепції Г. Блума — страх впливу. На його думку, видатні письменники відчувають страх бути подібними до попередника. Така психологічна криза викликає протистояння, в якому перемагають лише сильні автори — ті, хто у своїх творах або долають попередника і створюють оригінальний стиль і спосіб мислення, або їхній стиль є таким, що вони інтегруються в літературну традицію, і від них розпочинається новий відлік [6]. У найвідомішій книзі «Західний канон» Г. Блум зазначав: «Своєрідною міткою оригінальності, котра може забезпечити твору місце в каноні, є незвичність, яку ми або не можемо повністю асимілювати, або яка стає даністю настільки, що нас засліплюють ефекти її ідіосинкразії (*своєрідності, незвичності*. — Г.К.) [2, с. 9]. І далі про оригінальність: «Бажання писати сильно — це бажання перебувати деінде, в особистому часі та

просторі, у вимірі власної оригінальності, примиреної з нашим спадком і зі страхом впливу [2, с. 18].

Основою є теорія Г. Блума про «сильного» автора, висувається така гіпотеза: особистість Євгена Сверстюка домінує в його публіцистиці; вона не відокремлена від його текстів. Там немає «літературності», а переважає еманация його життя, внутрішнього світу. Автор у Сверстюковій публіцистиці «не помер».

Журналістська спадщина Сверстюка переважно належить до книжкової публіцистики. Його есе з релігійним, філософським, політичним або літературно-критичним спрямуванням немає в масових періодичних виданнях. Вони публікувалися або в редакційній Сверстюком «всеукраїнській православній газеті» «Наша віра» (1989) або в малотиражних літературно-мистецьких виданнях на кшталт журналу «Березіль». Водночас Є. Сверстюка запрошували на різні теле- і радіопроекти, брали інтерв'ю для популярних українських ЗМІ. Він не був відомим серед пересічних громадян, але журналісти просили його коментарі стосовно соціально-політичних подій. Одне зі свідчень цього — ексклюзивні інтерв'ю Сверстюка «жовтому» виданню «Бульвар Гордона» [15].

Сверстюк був не ньюзмейкером, а блискучим аналітиком із яскравою публіцистичністю. Вихід друком його публіцистичних збірок привернув увагу ЗМІ. Повідомлення про смерть публіциста було розміщене на перших шпальтах найвідоміших українських видань і стало темою сюжетів у випусках теленовин. У пам'ять про Сверстюка ТРК «Київ» зняв документальний фільм «Євген Сверстюк. В'язень сумління» [14]. Видання і презентація першої посмертної книги Є. Сверстюка «Світлі голоси життя» [13], а також підготовка до друку ще однієї — двотомника «На полі честі» з автобіографічними мемуарами Є. Сверстюка і спогадами про нього сучасників — свідчать про те, що інтерес до цієї постаті не згасає, що дозволяє говорити не про рейтингову медіапопулярність Сверстюка, а про медіаприсутність.

Сверстюк був моральним авторитетом в українському суспільстві, про що свідчать запрошення Сверстюка в ЗМІ України як коментатора. У 2012 р. у Видавничому домі «Києво-Могилянська академія» вийшла друком брошура «200 афоризмів Євгена Сверстюка» (упорядник Ореста Ковцун) [11]. Його авторитетність підтверджує і характеристика колег, однодумців, які знали Є. Сверстюка (в електронній версії газети «Наша віра» на головній сторінці повідомляється: «...увечері 1 грудня відійшов у вічність відомий український інтелектуал, дисидент, філософ, правозахисник, моральний автори-

тет Євген Сверстюк». Те саме зазначається і на сайті ініціативної групи «Перше грудня», активним учасником якої був Сверстюк).

Своїм життєвим шляхом Є. Сверстюк довів, що ті цінності, про які він писав, сповідував сам, дотримуючи своїх принципів за будь-якого політичного режиму та кон'юнктури. При цьому він не був членом політичних партій, не робив популістських жестів, асоціював себе з найменш впливовою православною юрисдикцією в Україні — автокефальною церквою. У своїй «громадській сповіді» — в «Останньому слові на суді», яку Сверстюк таємно писав у в'язниці в 1973 р., очікуючи судового вироку за антирадянську діяльність (виготовлення і розповсюдження українського самвидаву, виступи на радіо «Свобода»), зазначено: «Мені випало гірке щастя спілкуватися і працювати з людьми рідкісно талановитими і шляхетними — про подібних раніше я читав лише в книжках. Щастя жити високими культурно-громадськими інтересами і нехтувати особистими. Щастя спізнати суворість і вагу великих слів — правда, честь, обов'язок — слів, що становлять морально-етичні підвалини, суть мого світогляду. Честь, що оплачується кров'ю, гідність, що є передумовою життя, істина, до якої йдуть із безстрашністю дослідника — без гарантії повернутися. На цих поняттях я виростав і прагнув до них підвестися, вириваючися з замкненого кола порожніх слів... На хвилі девальвації етичних вартостей за ці принципи, за розкіш самоповаги я розплачуюся всім, що дало мені життя» [17, с. 14]. На наше переконання, цей уривок відбиває життєве кредо Є. Сверстюка.

У післямові до книги «Світлі голоси життя», до виходу друку якої публіцист не дожив 10 днів, Сверстюк писав про важливість автора в культурному полі: «Весь культурний простір повниться іменами. Вони стоять, як свічі, що запалюються одна від одної. Їх гасять вітри і заносять піски часу. Їх накриває темрява забуття. Та якась вища сила стоїть на сторожі пам'яті і не дає погасити свічі й загубити імена, люто затоптувані володарями світу цього» [13, с. 758].

Говорячи про своє покоління шістдесятників, він писав: «Тим молодим, що вийшли на поле культури на початку 60-х років, довелося зухвало ігнорувати обов'язкові приписи соціалізму, відкривати заборонені імена і напівзаборонені старі книжки, озвучувати прості старі істини і по суті демонструвати свою незгоду з панівним ідеологічним стандартом. Було це важко, бо доводилося і долати свої стереотипи мислення (за які колись ставили відмінні оцінки), і змінювати свої уявлення, що вважалися «єдино правильними» [13, с. 760]. Для того, щоб «озвучувати прості старі істини» в публіцистичних працях, потрібно й самому намагатися їх дотримувати, про що зауважує сам

публіцист: «То оскільки в суспільстві важить не тільки слово, а й людський приклад, то найважливіше те слово, за яким стоїть офірне життя» [13, с. 762]. Керуючись засадами діяльного християнства, Сверстюк прагнув бути носієм моральних принципів.

Маючи чітку й активну релігійну позицію, Є. Сверстюк прихильно ставився до представників усіх християнських конфесій, за що був удостоєний премії ЮНЕСКО «За міжетнічну і міжконфесійну толерантність». Будучи активним вірянином конкретної церкви, вдало знаходив діалог із секулярним світом, коли коментував для світських видань актуальні суспільно-політичні події, таким чином будуючи комунікаційний міст між Церквою і суспільством.

Отже, розглянуто комунікаційну модель Г. Лассвелла (запитання «Хто говорить?») і теорію «сильного» автора Г. Блума, виявлено зв'язок цих теоретичних поглядів з роллю публіциста Є. Сверстюка як творця комунікаційного повідомлення. Простежено, якою постає медійна персона Є. Сверстюка на прикладі його життєвого і творчого шляху, висвітлено, в чому полягає феномен цієї постаті. На нашу думку, Блумова теорія «сильного» автора дозволяє пояснити окремі аспекти медіапостаті Євгена Сверстюка, публіцистика котрого є оригінальним явищем під багатьма кутами досліджень. Євген Сверстюк — «сильний» автор, який виголошує високоякісне і високоморальне комунікаційне повідомлення своїм нащадкам-читачам.

Публіцистика Є. Сверстюка потребує подальшого вивчення в контексті соціологізації журналістики, зокрема з точки зору Лассвеллівської комунікаційної формули.

Список використаних джерел

1. Барт р. Избранные работы: Семиотика. Поэтика / Р. Барт. — М.: Прогресс, Универс, 1994. — С. 384–391.
2. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох / Гарольд Блум. — Київ: Факт, 2007. — 720 с.
3. Василик Л. Світоглядна публіцистика сучасних літературно-художніх видань: концептосфера національної ідентичності: Монографія / Л. Є. Василик. — Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. — 416 с.
4. Гнатюк О. Л. Из истории американской коммуникологии и коммуникативистики: Гарольд Лассуэлл (1902–1978) / О. Л. Гнатюк // Актуальные проблемы теории коммуникации. Сб. науч. трудов. — С-Пб: Изд-во СПбГПУ, 2004. — С. 11–20.
5. Дзюба І. Феномен Євгена Сверстюка: На здобуття Держ. премії України ім. Т. Шевченка / І. Дзюба // Літ. Україна. — 1995. — 2 березня.
6. Дроздовський Д. Його Величність Канон / Д. Дроздовський, В. Рулмен // Дзеркало тижня. — 2008. — 31 жовтня.
7. Євген Сверстюк: «Це — вибір». Бібліографічний нарис. — Київ: Національна парламентська бібліотека України, 2002. — 128 с.
8. Кушнир Г. Человек, Который был воином, даже когда оставался в поле один / Галина Кушнир // Время. — 2014. — 4 декабря.

9. Михайлин І. Відгук на автореферат дисертації Лисенко Лесі Іванівни [Електронний ресурс] / Ігор Михайлин. — Режим доступу: <http://www.kafedrajourn.org.ua/media/210>. — Назва з екрана.
10. Павленко Н. Євген Сверстюк: «Хочу сидіти в тюрмі за Україну» / Наталія Павленко // Країна. — 2014. — 11 грудн. — С. 31–34.
11. Сверстюк Є. 200 афоризмів Євгена Сверстюка / Є. Сверстюк. — Упор. О. Ковцун. — Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2012. — 29 с.
12. Сверстюк Є. Блудні сини України / Євген Сверстюк. — Київ, 1993. — 245 с. — (Б-ка журн. «Пам'ятки України»; Кн. 13).
13. Сверстюк Є. Світлі голоси життя / Євген Сверстюк. — Київ : ТОВ «Видавництво “Кліо”», 2015. — 768 с.
14. ТРК «Київ» зробила документальний фільм про Євгена Сверстюка [Електронний ресурс] // Релігія в Україні. — 2015. — Режим доступу: http://www.religion.in.ua/news/ukrainian_news/27930-trk-kiyiv-zrobila-dokumentalniy-film-pro-yevgenasverstyuka.html. — Назва з екрана.
15. Хоменко А. Сверстюк: Путин ниже Гитлера. Он прыщ, который выскакивает в непристойном месте [Электронный ресурс] / Александр Хоменко // Бульвар Гордона. — 2014. — Режим доступу: <http://gordonua.com/publications/Sverstyuk-Putin-nizhe-Gitlera-Eto-pryshch-kotoryu-vyskakivaet-v-nepriстойnom-meste-20613.html>. — Загл. с екрана.
16. Хоменко Т. Проповідництво і сучасна публіцистика: Монографія / Т. Хоменко. — Львів : ПАІС, 2008. — 136 с.
17. Ямпольский М. Литературный канон и теория “сильного” автора [Электронный ресурс] / Михаил Ямпольский. — Режим доступу: <http://magazines.russ.ru/inostran/1998/12/iamp.html>. — Загл. с екрана.

References

1. Barthes Roland. Izbrannyye raboty: Semiotika. Poetika / Roland Barthes. — М. : Progress, Univers, 1994. — S. 384–391.
2. Bloom Harold. Zakhidnyi kanon: knyhy na tli epokh / Harold Bloom. — Kyiv : Fakt, 2007. — 720 s.
3. Vasylyk L. Svitohliadna publitsystyka suchasnykh literaturno-khudozhnykh vydan: kontseptosfera natsionalnoi identychnosti: Monohrafiia / L. Ye. Vasylyk. — Chernivtsi : Chernivetskyi nats. un-t, 2010. — 416 s.
4. Gnatyuk O. L. Iz istorii amerikanskoj kommunikologii i komunikativistiki: Harold Lasswell (1902–1978) / O. L. Gnatyuk // Aktualnyye problemy teorii kommunikatsii. Sb. nauch. trudov. — S-Pb : Izd-vo SPbGPU, 2004. — S. 11–20.
5. Dziuba I. Fenomen Yevhena Sverstiuka: Na zdobuttia Derzh. premii Ukrainy im. T. Shevchenka / I. Dziuba // Lit. Ukraina. — 1995. — 2 bereznia.
6. Drozdovskiy D. Yoho Velychnist Kanon / D. Drozdovskiy, V. Rulmen // Dzerkalo tyzhnia. — 2008. — 31 zhovtnia.
7. Yevhen Sverstiuk: «Tse — vybir». Bibliografichnyi narys. — Kyiv : Natsionalna parlamentska biblioteka Ukrainy, 2002. — 128 s.
8. Kushnir G. Chelovek, Kotoryy byl voynom, dazhe kogda ostavalsya v pole odin / Galina Kushnir // Vremya. — 2014. — 4 dekabrya.
9. Mykhailyn I. Vidhuk na avtoreferat dysertatsii Lysenko Lesi Ivanivny [Elektronnyy resurs] / Ihor Mykhailyn. — Rezhym dostupu: <http://www.kafedrajourn.org.ua/media/210>. — Nazva z ekrana.

10. Pavlenko N. Yevhen Sverstiuk: «Khochu sydyty v tiurni za Ukrainu» / Nataliia Pavlenko // *Kraina*. — 2014. — 11 hrudn. — S. 31–34.
11. Sverstiuk Ye. 200 aforyzmiv Yevhena Sverstiuka / Ye. Sverstiuk. — Upor. O. Kovtsun. — Kyiv : Vydavnychi dim «Kyievo-Mohylianska akademii», 2012. — 29 s.
12. Sverstiuk Ye. Bludni syny Ukrainy / Yevhen Sverstiuk. — Kyiv, 1993. — 245 s. — (B-ka zhurn. «Pamiatky Ukrainy»; Kn. 13).
13. Sverstiuk Ye. Svitli holosy zhyttia / Yevhen Sverstiuk. — Kyiv : TOV «Vydavnytstvo “Klio”», 2015. — 768 s.
14. TRK «Kyiv» zrobyla dokumentalniy film pro Yevhena Sverstiuka [Elektronnyi resurs] // *Relihiia v Ukraini*. — 2015. — Rezhym dostupu: http://www.religion.in.ua/news/ukrainian_news/27930-trk-kiyiv-zrobyla-dokumentalniy-film-pro-yevgena-sverstyuka.html. — Nazva z ekrana.
15. Khomenko A. Sverstyuk: Putin nizhe Gitlera. On pryshch, kotoryy vyskakivayet v nepristoynom meste [Elektronnyy resurs] / Aleksandr Khomenko // *Bulvar Gordona*. — 2014. — Rezhym dostupu: <http://gordonua.com/publications/Sverstyuk-Putin-nizhe-Gitlera-Eto-pryshch-kotoryy-vyskivaet-v-nepriстойnom-meste-20613.html>. — Zagl. s ekrana.
16. Khomenko T. Propovidnystvo i suchasna publitsystyka: Monohrafiia / T. Khomenko. — Lviv : PAIS, 2008. — 136 s.
17. Yampolskiy M. Literaturnyy kanon i teoriya “silnogo” avtora [Elektronnyy resurs] / Mikhail Yampolskiy. — Rezhym dostupu: <http://magazines.russ.ru/inostran/1998/12/iamp.html>. — Zagl. s ekrana.

UDC 070.482:316.774:81'42

YEVHEN SVERSTIUK AS A “STRONG” AUTHOR OF HIS JOURNALISTIC TEXTS IN THE CONTEXT OF H. BLOOM’S THEORY

Kushnir H. O., postgraduate student, V. N. Karazin Kharkiv National University, Kharkiv

gloria_galina@ukr.net

The aim of this paper is to explore the role of a journalist as an author of his media communication messages using Ye. Sverstiuk’s life and career as an example.

Research methodology. A large amount of the journalistic texts of the media personality Ye. Sverstiuk have been analyzed. The author’s interviews with Ye. Sverstiuk have been used. H. Lasswell’s communication model and H. Bloom’s theory of a “strong” author have been researched in context of Ye. Sverstiuk’s works.

Results. It has been found out that the role of an author of media communication messages could be described with H. Lasswell’s question “Who says?” (according to his model of social communication) and H. Bloom’s theory of a “strong” author. It has been researched that Ye. Sverstiuk’s media personality dominated in his journalistic texts. It was not separate from his texts. There is no “literariness” in Ye. Sverstiuk’s works, but there is his life’s emanation. The journalist was not famous among ordinary citizens and his journalistic texts were not published in top-rated periodical issues. But he was interviewed by quality and even popular mass media in terms of contemporary social, political, religious and cultural problems in Ukraine. So it is possible to say about his media presence. Ye. Sverstiuk was not a newsmaker, but he was a great analyst with journalistic qualities. It has been researched that Ye. Sver-

stiuk as a media personality was the moral authority for the society.

Novelty. An attempt is made in this paper to show the role of the journalist Ye. Sverstiuk as a “strong” author according to H. Bloom’s terminology.

The practical significance. Studying Ye. Sverstiuk’s media personality and his journalistic works will help in further research of different focus areas of social communication (especially, in the context of today’s dephilologization of journalism) and also to find the reasons and solutions of modern problems in the society.

Key words: *Yevhen Sverstiuk, journalism, media personality, Harold Bloom, “strong” author.*

Надійшла до редколегії 22.05.2015 р.